

اعلان دولتی

از طرف ایالت دارالخلافه

چون برای تعریف و شناختن کوچه و خیابان و خانه‌ها ترتیب نمره بوضع صحیحی از سابق داده بود، و به واسطهٔ ترتیبی امورات همین طور ناقص ماند، در این موقع بر حسب امر قدر قدر جهان مطاع بندگان اعلیحضرت قادر قدرت قوی شوکت اقدس شاهنشاهی ارواحنا فداء مقرر است که باقی نمره درب خانه‌ها به ترتیب سابق نصب و موافق قرار داد از هر خانه یک قران جهت قیمت کاشی و مخارج مأمورین این کار و غیره دریافت گردد، و علی‌هذا بر حسب امر مقدس جهان مطاع ملوکانه ارواحنا فداء از طرف حکومت جلیله دارالخلافه مأمورین موافق احکام صادره برای ترتیب این کار معین و مشغول نصب نمره خانه‌ها هستند به عموم اهالی دارالخلافه حسب المقرر اعلان می‌شود که از این تاریخ به بعد اگر کسی کاشی نمره درب خانه‌ها و کاشی سر خیابان‌ها و کوچه‌ها را بشکند و حرکات وحشیانه نماید، [توسط] همان مأمورین دستگیر و در اداره حکومتی مجازات و تنبیه خواهد شد. و هر کس هم در پرداخت قیمت نمره امتناع ورزد و یا نسبت به مأمورین این خدمت بی احترامی کند، مورد مُواخذه و سیاست خواهد بود. قیمت نمره از قرار بلیط چاپی حکومتی خواهد بود. هر کس بدون بلیط مطالبه قیمت نمره نمود، جواب دهنده.

۱۴ شهر رمضان المبارک ۱۳۲۶ (مؤیدالدوله)

پس از انتشار این نمره‌های کاشی را می‌شکستند. سپهسالار را دیدند که نمره‌های کاشی را می‌شکستند.

روز یکشنبه ۱۵ رمضان ۱۳۲۶ - سیصد نفر قزاق پیاده و سوارکرده گویا تازه قزاق شده بودند، از میان شهر با موزیک به طرف آذربایجان حرکت می‌کردند دیگر ندانستیم از جهت جنگ با مسلمانان بی میل بودند به رفتن و یا از جهت سرما و عدم تهیه اسباب سفر و یا از ترس اهالی آذربایجان بود که گریه می‌کردند به هر جهت بی میلی ایشان مشهود بود و از قرار مذکور بیست و پنج نفر از قزاق استغنا داده از نوکری دست برداشته‌اند روز دوشنبه ۱۶ رمضان ۱۳۲۶ - شاهزاده فرماننفرما وارد شد کسی را راه نمی‌دهد به خود که از او دیدن نمایند و با کسی مراوده نمی‌کند علی‌المذکور تمام نشانه‌های دولتی و نظامی را از او گرفته و نیز مذکور شد آدم‌ها و نوکرهاش را نیز گرفته که در بین مردم بعضی مذاکرات را ننمایند.

روز سه شنبه و چهارشنبه از خانه خارج نشده، مطلب مهمی نیز مسموع نگردید.

روز پنجشنبه ۱۹ رمضان المبارک ۱۳۲۶ - از خانه رفتم بیرون، مسموع گردید

که فرمانفرما متنقل شده است با ده هزار نفر اردو برو در تبریز و با تبریزیان جنگ کند، علی المذکور پنج استخاره کردند که ارشادالدوله سردار ارشد و وزیر نظام و سردار کل و فرمانفرما را بفرستند استخاره در مورد فرمانفرما مساعدت کرده است، لذا فرمانفرما متنقل گردیده است که برو در چند شنبه‌نامه و اعلان هم دست آورده‌یم که متواجراً درج می‌نماییم.

شنبه‌نامه زلائن

که با مرکب قرآن طبع شده است

الم تر کیف فعل ربك باصحاب النبل، الم يجعل کیدهم في تضليل و ارسل

عليهم طير أبابيل .

نماند ستم کار بد روز گار
بماند بر او لعنت پایدار

از روز گار مستبدین عبرت بگیرید. آخر نفس بکشید. حالا هم اسیر دست پلیس هستید بیبینید آنهایی که نقض عهد کردند و با ودیعه الهی ستم شدادی کردند، ذریعه صدیقه طاهره را برخی با قرآن هدف گلوله کردند و توب به مسجد مسلمین بستند و برخی از کبار آل رسول را با زنجیر و لگد و سیلی حبس و تبعید شهر به شهر دیار به دیار بردند، اسرا را گروهی مقتول، جمعی اداره و محبس، کثیری از خرد سالان مسلمانان در حبس ارادله دست بی‌ناموسی شب و روز به آنها دراز می‌کردند. قریب سی و شش خانه مسلمین را یغماً نمودند و زیر جامه عورات مسلمین را سر نیزه‌ها کردند و حکومت مسلمین را به نصاری دادند در هیچ عهده هیچ فاسقی و جابری این طور به زیر دست خود نکردند. آخر واقعه کربلا را دیدید غیرت اسلامی تان مبدل به ذلت یهودی شد، با کمال خفت و بی شرفی از زن کمترها ساكت و به خواب مرگ رفتید. تن به بی غیرتی از یهودی پست‌تر دادید در مقابل قوم ابرهه خود داری نکردید قرآن را هدف گلوله با سیده‌اشمی در خون غوطه‌ور دیدید تمام را ملاحظه کردید، قدرت دم زدن در خود ندیدید (۱) حالا بی‌ایمید مشاهده انتقام الهی و مکافات منتفع حقیقی بکنید که بزرگواران اسلام در عتبات عرش درجات خوناکی دلخوردند و دقیقه [ای] آسوده ننشستند تا بر عالم و عالمیان جمیع ملل و دول روی زمین مظلومیت دین و آئین و عصمت اسلام و مملکت و اهالی مغلوب و شهداء مظلوم و امراء محبوس و حقوق مقصوب شماها را ثابت و مسلم داشتند ای تصدق آن ذوات مقدسه که این قدر پول و جایزه‌ها از اینجا فرستادند که ساكت باشند فریفته نشدند، تا به اتفاق عموم مسلمین در تمام بلاد به جمیع پارلمان‌های عالم حقوق پامال شده ماها را مدلل و ثابت نمودند بطوری که جمیع دول به توسط دولت انگلیس و

پر و تست سخت کردند که باید تمام حقوق منصوبه^(۱) اهالی مظلوم ایران مسترد شود و الا از این طرف برادران جان باز آذربایجانی هزارها فدای حقوق منصوبه^(۱) شدند تا به قوت اتحاد و توجه حضرت حجت و نظر انتقام حضرت احادیث دمار از روزگار ظالمین حقوق انسانی برآورند، مدت چهار ماه و نیم جانها برکف سمندروار در آتش استبدادیان سوختند، دست برنداشتند تا قوم عاد و ثمود را «کجراد منتشر هباءً منثورا» نمودند عورات آذربایجان قطار فشنگ می‌بستند با حالت محزونی بجهة خود را شیر می‌دهند مانند نرم شیران در میدان جنگ می‌کوشند که دست بی‌ناموسی به او دراز نشود ولی مردان^(۲) ما گویا همان اشخاصی بودند که مقتول و محبوس شدند، [وگرنه این زندگان] در بستر راحت مانند پرده‌گیان به خواب بی‌غیرتی رفتند و خیال می‌کنند که [با] تلف شدن جوانان غیور آذربایجان و پامال شدن ابدان کشتگان مسلمانان، با استبدادیان هم آغوش و هم پیاله و هم شرب خواهند بود اما نمی‌دانید که بعد از اینکه اولیای حق که در عنایت عرش درجات جهاداکبر می‌نمایند و حقوق ما اهالی بی‌چاره را در اقطار و اطراف و اکناف عالم ثابت فرمودند، دیگر راه عذری باقی نیست و چاره دردی که بی‌مستی و میکروبند^(۳) او را از کام شماها و استبدادیان دفع می‌دهیم^(۴) اینست که بی‌غیرتی و بی‌شرقی شماها در عدم همراهی در احتراق حقوق ما را مجبور نموده که بستر گرم شما را لکدکوب سه اسب ا جانب نمایم دیگر قوهٔ صبر در ماهها نمانده به قوت ناریه اگر دستمان به شماها یعنی رؤسای کفره استبدادیان فرسد اعضاء سفارتخانه‌ها را محروم می‌سازیم تا خاتمه خواب غفلت و همدست باکفره استبداد بودن تان شما را بیدار کند. در یک موقع آماده این کار بودیم آن وقتی بود که خدای نخواسته اگر جنده‌الله آذربایجان متلوب می‌شدند، الحمد لله که این قدر فدائی شماها دادند تا فاتح و فایق آمدند اما به اندازه‌ای بی‌حمیتی شما اهالی طهران ملت ایران را بدناه کرده که هیچ چاره غیر از این نیست که یکسره خواهیم کرد. ای برباد دهنده ناموس اسلام ای ضایع کنندگان حقوق نوع بشر، ای بی‌شرفان از زن کمتر بلکه از سگ کمتر که به مقنده‌ای شیخ ناری و سایرین خود را مسلمان می‌شمارید و حیلتهای نیرنگکها به کار بردهید که استبداد را بر ناموس ما ملت مظلوم غالب کردید، آنها که به جزای دنیاگی خود رسیدند، آخر کوساله پرستان و خردجال صفتان^(۵) از شماها ننگ و عار دارند^(۶). تا کی به خواب مرگ رفته‌اید دیگر آنچه از دست یزید صفتان

۱- در اصل، مقصوبه ۲- در اصل، مردمان؛ ۳- کذا ۴- در اصل،

صنعتستان؛ اشاید هم، صنعتان؛ ۵- در اصل، دارد

بر می‌آمد با شریعه قاضی و سایرین پرس عصمت اسلام و حقوق بشری ما اهالی آور دید آخر این فکر را نگردید که همه ایرانی زن صفت دجال پرست مثل شماها نیست، ناچار جواب و جدان خود را داده و می‌دهیم ما اشخاص که پیرو خدا و رسول خدا و رعایت قانون محمد بن عبد الله (ص) را با حرمت [و] بزرگان و کبار دین و آئین را از جان خود عزیزتر می‌داریم در تمام نقاط مملکت بدیک عقیده ثابت منتظریم که اگر امود مملکت بر همود مشروطه و قانون خاتمالابیاء جاری نشود و از عدم حقوق‌شناسی شماها حقوقت این آب و خاک به چنگال استبداد پوسیده بماند، فوراً در هر نقطه مملکت بدرجال خارجه دست خون‌ریزی دراز کنیم، تا حدی (۱) خونابه دل از شما و اخلاق شماها برآورده باشیم.

اعلان دیگرگه با ژلاتین طبع شده است

آنان که به مصد زبان سخن می‌گفتند آیا چه شنیدند که خاموش شدند؟
 هان ای اهالی طهران در حیرتیم شما را چه شد که یکباره چشم از مادر مهریان وطن پوشیده و در سردار غفلت غنویده و خود را در نزد اهل عالم و تمام ملل و ام به بی‌غیرتی و سست عنصری و بی‌ناموس معرفی کردید و لکه عاری بر روی خود گذاردید که [با] هیچ آبی شسته بلکه ابدالدهر سترده نخواهد شد؛ بی‌ائید قدری به خود آبید از سکر باude غفلت به هوش آمده و چشمها را بمالید و براین خطرات و بلياتی که چون سیل بنیان کن بر وطن عزیز شما روی آورده و نزدیک است قومیت و ملت شما را یکباره معدوم و مضمضل نموده و حیات (۲) پلیتیکی این مملکت را خاتمه دهد، متوجه شده به روزگار سیاه خود بکریید چه شد آن نطق‌های مهیج؛ آیا آن حرارت‌ها دروغی بود؟ مگر آن... (۳)
 تمام مصنوعی بود، که از یک صدای توب خاموش شدید و از یک حمله عرق‌وبی چهار نفر قزاق چنان سر از پا گم کرده عاشقی و مستی را فراموش نموده مثل زنهای هیز در کنج خانه‌ها فرار کردید (۴) ای تف براین غیرت (۵) وای لعنت براین بی‌حیمتی و بی‌ناموسی . بی‌چاره ملت آذربایجان و مجاهدین غیور تبریز که چهار ماه است دست از همه چیز خود شسته جان‌های عزیز خود را سپر گلوله‌های آتشین نموده سنگ شما بی‌غیرت مردم را به سینه می‌زنند و در راه آسایش شما بی‌شرف مردم جان می‌دهند . انصاف را هیچ فکرمی کنید که این اردوهای پی‌درپی و قورخانه و سوار و پیاده و عشایر و عساکری که در این مدت

۱- کذا ؛ ۲- در اصل : حیات ؛ ۳- یک کلمه ناخوانا ، شاید ،

۴- این علامت‌ها در اصل خطی هست دثیری‌ها ؛

به آن طرف سوق شده و می شود برای چیست؟ و این خون های گران بها که صفحه آن خاک غیرت خیز را لاله گون نموده به گردن کیست؟ آیا می دانید که در این چهار ماهه بر آن جوا [نا] ن غیور چه گذشته؟ هیچ تصور می کنید که به آن زن های برادر و شوهر مرده و اطفال پدر کشته چه می گذرد؟ این را می دانید که اگر خدای نخواسته این دیوان آدم صورت و دشمنان عالم انسانیت کاملاً به مقاصد خبیثه خود نایل و کامیاب شوند، حال شما چگونه خواهد بود و با شما بی غیرت مردم چه خواهند کرد؟ والله هر صد نفر از شما بی ناموس ها را یک قزاق یا یک زاندارم واقعه ای جلو انداخته به یک چوب خواهد راند. خواهید گفت از یک مشت مردم متشتت بی قاید و رئیس که در تحت فشار ظلم و استبداد قدرت نفس کشیدن ندارند چه بر می آید؟! لکن چنین نیست هر وقت سر از بالش غفلت برداشته و به فکر عواقب امور و چلوگیری از ذلت و بد بختی خود افتادید به مقاد «الذین جاهدوا فینا لنھدینهم سبلنا» راه چاره را هم خواهید جست.

اعلان دیگر

دستخطی است که حجج اسلام عنیات بدانجمان ایرانیان اسلامبول مخابره فرموده اند که از آنجا به تمام دربارها و پارلمانها مخابره شود

٤٤ شعبان

علیه عموم ایرانیان به موجب تظلمات و اصله از ایران آحاد ملت معدلتخواه و مشروطیت(۱) در صدد برآمده که [برای] رفع ید از حقوق ملیه و ابطال مشروطیت رسمیه، از بعضی افراد ملت مظلومه بالاجبریت سند یگیرند و جماعتی را با کمال شدت براین امر گماشتند اند لهذا براین خدام شرع که رؤسای [دینی] ملت ایران و قاطبیه جعفری مذهب هستیم، لازم است که مجبوریت و مظلومیت ملت ایران را به جمیع دول معظمه و پارلمان های محترمہ تظلمیاً اعلام و احراق حقوق آن ملت مظلوم را از تمام اعضاء عالم تمدن و انسانیت بخواهیم. بر حسب این تلکراف آن برادران محترم را زحمت می دهیم که ان شاء الله شرح تظلم را بطوری که باید به دولت علیه عثمانی و مجلس سلطنتی و به جمیع دول معظمه و پارلمان های محترمہ و اعضاء عالم انسانیت برسانید و چگونگی را اعلام نمائید (رؤسای مذهب جعفری علمای نجف اشرف محمد حسین طهرانی- محمد کاظم خراسانی- عبدالله مازندرانی)

روز یکشنبه ۲۲ رمضان ۱۳۴۶ - امروز را از خانه بیرون رفتم چند مطلب شنیدم

یک آنکه دولت در تهیه اردو می‌باشد که به ریاست فرمانفرما به آذربایجان روانه نماید فرمانفرما هم چند شرط کرده است اول آنکه سیصد هزار تومان پول نقد بدهند، دویم آنکه دوازده هزار سواره و پیاده که از حیث لباس تمام و کمال باشند که دیگر معطلی و نقصی نداشته باشند، سویم آنکه با این قبول کنند ماهی پنجاه هزار تومان حواله بدهند به این شرایط می‌رود. مطلب دیگر آنکه در بروجرد شورش و اغتشاش برپا شده است حاکم را بیرون کرده‌اند.

دیگر آنکه در مشهد مقدس جمعی را گرفته‌اند و به کلاس فرستاده‌اند از آنجمله میرزا مهدی عادل‌المحدثین پسر میرزا یحیی طباخ را که در عدد واخطین و اهل منبر بوده است به این جهت مردم شورش کرده‌اند. بعضی می‌گویند رکن‌الدوله حاکم مشهد را نیز کشته‌اند.

امروز با حاج جلال‌الممالک رفته در مسجدشاه گردش می‌کردیم یک دفعه معز نظام جلو حاج جلال‌الممالک را گرفته که هزار تومان از تو طلب دارم بده از اینجا برو. آنچه او را نصیحت کردیم و گفتیم شهر شاه دارد، حاکم دارد، عدیله دارد، دو نفر محترم اینکونه سلوک با هم مناسب ندارد، نشیند به قدر پنجاه نفر صاحب منصب و قزاق هم جمع شده همکی حمایت معز نظام را می‌کردند معلوم بود از پیش مقدمات را ترتیب داده بودند. بنده نکار نده مانده بودم فکری که این چه وضعی است در این اثناء آقا سید ابوالقاسم را دیدم، او را صد زدم آمد آنچه کرد جز تغیر و تشدد چیزی نشیند در این اثناء آقا سید ابوالقاسم رفت در صحن مسجد و دو نفر آخوند یکی شیخ عبدالمجید و دیگری شیخ ابوالقاسم شیرازی که هر دو جوان بودند با خود آورده‌اند جلال‌الممالک را برداشته که بروند، معز نظام و یاورانش مانع شدند یک دفعه این سه نفر که از غیب برای نجات جلال‌الممالک رسیده با اینکه بدون حربه و سلاح بودند مشتها را کشیده به اندک زمانی پنجاه نفر یاوران معز نظام با هزار نفر تماشاجی رو به فرار گذاشده، معز نظام هم کتک مصفائی خورد، حاج جلال‌الممالک را برداشت به مدرسه شیخ عبدالحسین سید‌الملك برادر سردار ارشد را ملاقات کرده با حاج جلال رفته با غایه سردار ارشد را ملاقات نموده دو نفر ارداد مأمور شدند که معز نظام را حاضر کنند برای چه شخص محترمی را این گونه مقتضی و رسوا کردند. این بود اتفاق امروز با اینکه ارباب عایم ذلیل و خوار می‌باشند باز تا یک اندازه کار می‌کنند، در چنین وقتی به فریاد مغلوم رسیدند.

[روز] دوشنبه ۳۳ [رمضان ۱۳۴۶]- امروز در بازار نزاعی بین شخصی خرازی فروش و یکی از قزاق‌ها واقع گردید فوراً مردم بازارها را بستند، لکن بعد از یک ساعت که قزاق و زاندارم آمد باز بازارها را مفتوح نموده و مردم را ساک نمودند، از قرار مذکور میرزا ابوالقاسم برادر، رضوی از تبریز آمده است و مذکور داشت

در چندی قبل که بین اردوی دولت و تبریزی ها نزاع در گرفته بقدر سی هزار نفر اردوی دولت یک دفعه حمله آوردند به شهر و وارد شهر هم شدند جمعی را نیز هدف گلوله نمودند، یک دفعه مردم از خانهها بیرون آمده از سنگرهای شروع در انداختن توب کردند و به اندک زمانی اردوی دولتی رو به فرار نمودند آنها که دست آمده اسلحه خود را تسليم نمودند و از قرار مذکور تفکر که پس پنج تیره دانهای دو تومن به فروش می دست.

مسmove افتاد که شخصی از وزراء چند روز قبل وارد بنامیر بهادر شده بود که سر خود را بر هنر نموده و دست به دعا برداشتند تبریز آن شخص گردید است به اهل تبریز، آن خجالت می گوید چاره ای کنید، علاجی کنید، مملکت از دست رفت . در جواب می گوید : من خجالت می کشم به شاه چیزی بگویم خودتان بروید با شاه گفت و گو کنید. من دیگر جز توسل به حضرت عباس(۱) چاره ندارم . باری از قرار مذکور دولت خیلی مستأصل شده است و پولی حواله دادند که از مردم اعانه بگیرند.

مسجد این ماه مبارک جز حرف بجهه واعظ دیگر حرفی ندارند. یک طلف شن هفت ساله را دست آوردند که می رود بالای منبر و مردم را موعله می کند و مشهور است. که این طلف پنج سال دارد ولی احتمال دارد که دوازده سال سن او باشد و کوچک به نظر می آید مردم در باره او غلو کرده اند و حرفها می ذنند.

صورت تلکراف اعلیحضرت همایونی به علماء اعلام نجف

جنا بان حجج ثلاثة اسلام سلمهم الله تعالى، تلکراف آن جنابان به توسط وزیر اعظم از ملاحظه ما گذشت و زائد الوصف موجب حیرت و تعجب از اندازه اطلاعات آن جنا بان شد که هنوز استحضار ایشان با مفاسد خیالات دشمنان دین و دولت تصادف نکرده است، با آنکه طبقات اهل ایران از علماء ربانیین که حقیقت پاسبان اسلام و مسلمین می باشند، با سلسلة تجار و اصناف و سکنه قرا و ایلات صحر اگرد و بیابان نور دعموماً از این وضع مستحدث مشمیز و از لفظ مشروطه منتظر شدند و به رأی العین دیدند که میجاری این عنوان نوظهور برخلاف مذهب جعفری و عقاید و قواعد شیعه اثني عشری است و سیره ما را در مساعداتی که می گردیم مورد اعتراض قرار داده آن قدر عرايغ تظلم و شکوی به توسط تلکراف و پست از اطراف عمالک محروسه به دربار وصول بخشیده که فی الحقیقت دیدم ایران ضجه واحده شده است حضرت مالک الملوك جل شأنه و عظم سلطانه چون [به] مشیت خاصه خود ما را (۲) بر اریکه سلطنت موروث پدران تاجدار افراشته بر هانهم اختصاص بخشیده و سعادت سی کرور شیعیان ایران (ع) را از ما خواسته

است، اگر ما در اجرای آنچه خیر و مصلحت دین و دنیا آن و دایع الهیه است، غفلت نماییم، البته به خدای خود خیانت کرده خواهیم بود. شهدالله تعالی که ما بالحسن والمعیان دیدیم که اگر بیش از این با بدعت مزدکی مذهبان ایران همراهی کنیم و از اجابت روحانیین مملکت و اغافله طبقات رعیت تغافل نماییم، عصر ما تاریخ انحراف دین و دولت هر دو خواهد بود. قسم به خاکبای مبارک شاهنشاه زمین و زمان امام عصر عجل الله فرجه که ما خودمان را به واسطه این اقدام ملوکانه در حضور صاحب شرع مستوجب اجر مجاهدین و مجدد دین ^{می} دانیم.

از جمله شاهزاد صادقانه این مقال رشته اسناد و خطوط است که از رؤساه این فرقه فاسد مفسد به دست آمده و در دستگاه جهان پناه ضبط است. بحمدالله امروز مملکت در کمال انتظام و اهالی در نهایت راحت است و جوه علماء و حجاج اسلام و عموم اعيان و معاريف همه روزه با برق و برق عرض دعا گوئی و شکرات می نمایند و از برای این حیات (۱) ثانوی و عمر مستائف بشارت می دهند، ما هم [که] به ترویج شرع و تعظیم شعائر و اجراء قوانین اسلام و ایجاد وسائل عدل عام به تمام قوای خود مشغول شده‌ایم سابقًا به همین نیات مقدسه بوده‌ایم و اگر یک نفر به موجب خط شریف مرحوم آیة الله شیرازی اعلی الله مقامه، که مضبوط است (اشارة به واقعه دخانیه و حکم مرحوم حجۃ الاسلام شیرازی بر مردود بودن آقاسید عبدالله است که در تاریخ خود اشاره به آن خواهیم نمود (۲)) در موقع خود را از سلسله خارج کرده و به واسطه تخطی از حدود خود و افساد در مملکت عرضه مهاابت شده باشد، با مقاضی ملوکانه منافق نخواهد بود و البته هر کس هم از وظیفه خاصه خود خارج شود و از حدودی که دارد تخطی نماید، به تاییح ناگوار دچار خواهد شد، کائناً من کان. از موهاب الهیه آنکه رجال دربار قدر اقتدار ما همه کافی و دین دار و اسلام پرست هستند، خصوصاً جناب وزیر اعظم که علاوه بر مملکات لازمه این مقام منبع عالم دیانت و قدس و تقوای او بر آن جناب مکشف است و ما به فضل الله تعالی از نیات مقدمة خودمان جداً امیدواریم که در عهد همایون ما احترام علماء ایران و عده نفوس مجتهدین و نشر علوم آل محمد سلام الله علیهم اجمعین از عهد سلاطین صفویه بگذرد و استقلال دربار دولت ایران هم به توجهات خاصه ولی عصر حجۃ بن الحسن عجل الله فرجه با دول مفلمه عالم بر ابری کند (السلطان محمدعلی شاه قاجار)

روز پنجمینه ۲۶ رمضان [۱۳۳۶] - امروز قزاق‌هایی که رفته بودند تبریز، یعنی

۱ - اصل، حیوة ۲ - مطلب داخل پرانتز را مؤلف در حاشیه نوشته و نشانه و راده گذاشته برای موضع آن در متن، چنانکه در بالا آمده است

سیصد نفر قزاق که چند روز قبل روانه تبریز شده بودند، (۱) مراجعت نمودند تلکرافی هم از علماء نجف برای اعلیحضرت مخابره شده است که سواد آن را به دست آورده از قرار تفصیل ذیل است:

سواد تلکرافی است که از مقام منبع حجج اسلامیه نجف اشرف در
جواب تلکراف مزورانه درباریان مخابره شده

(جناب مشیرالسلطنه این تلکراف را به شاه بر مانید) اگرچه داعیان را عمر به آخر رسیده و در این میانه جز حفظ بیضه اسلام و استقلال مملکت و بقاء سلطنت شیعه و رفع ظلم و ترفیه حال عباد عرضی نداریم ولی چون هرجه از اول امر تاکنون اقدام در اصلاح و اتحاد بین دولت و ملت کردیم و راه را از چاه نمودیم و دولت را به همراهی با ملت دعوت کردیم، به هر لسان که ممکن بود مضار و مفاسد این گونه اقدامات وحشیانه را ظاهر ساختیم تا بلکه رشتة این اتحاد نکشد و امنیت در مملکت قائم گردد و این مشت شیعه از چنگال ظلم جمعی از حکام ظلام خونآشام خود پسند نجات یابند و در اصلاح مملکت یکدل و یکجهت بکوشند تا این مقدار قليل از مملکت اسلامی برای مسلمین باقی مانده و مانند ممالک از دست رفته مسجدشان کلیسا نشود و احکام شریعت مطهره پایمال سلاطین کفر نگردد بر عکس همه را دولت به وعده‌های عرقوبی گذرانیده و در اظهار مساعدت و همراهی فرو گذارد نکرد و باطنًا به خیال خود مشغول بود با اینکه می‌دانستیم تمام مفاسد حادثه از تحریکات دولت و دولتیان خائن است باز محض حفظ مرابت اغمash نمودیم و از نصوح و خیرخواهی خودداری نکردیم تا آنچه را که از او حذر داشتیم واقع شد و رشتة اتحاد دولت و ملت یکباره گسیخت و خائنین دین و دولت خیث باطن را ظاهر ساختند باز بر حسب وظیفه شرعیه در مقام اصلاح کوشیدیم تا بلکه این رشتة گسیخته را دوباره متصل سازیم ولی هنوز مرکب تلکرافات همراهی و مساعدت دولت نخشکیده تلکرافی که تمام الفاظ بی معنی و سراپا مخالف با قواعد مسلمانی بود، رسید. حرکاتی را که تمام جراحت قلب صاحب شرع و صدمه بر وجود مقدس حضرت حجۃ‌الله علیه الصلوة والسلام است با کمال بی‌شرفی جهاد فی سبیل الله شمرده پیروی چنگیز را دین داری و تخریب اساس اسلام را مسلمانی و تسليط کفار روس را بر جان و مال مسلمین ترویج شریعت نام نهاده و به اغواه خائنین دین و عالم نمایان غدار با این هناتکی با کمال جسارت افعال خود را مستحسن شمردند تا ما را مجبور به آنچه مت Hazard از اشاعه و اظهار آن بودیم نمودند. «قل هل انبوکم بالاخرين

اعمالاً‌الذین هن سعیهم فی الحیوۃ الدنیا و هم یحسیبون انهم یحسنون صنعاً آیا
بر احدی اذ مسلمین مخفی است که از بد و سلطنت قاجاریه تاکنون چه خدمات
فوق الطاقة بر مسلمین وارد آمد؟ و چه قدر از ممالک شیعه از حسن کفايت
آن بدت کفار افتاده ؟ قفقازیه و شروانات و بلاد ترکمان، بحر خزر و هرات
و افغانستان و بلوجستان و بحرین و مسقط و غالب جزایر خلیج فارس و عراق
عرب و ترکستان تمام از ایران مجزی شد و تمام شیعیان غالب این بلاد با کمال
ذلت به دست کفار اسیر شدند و از استفاده روحانی مذاهب محروم ماندند دو
ثلث تمام از ایران رفت و این یک ثلث باقی مانده را هم به انجام مختلف زمامش
را به دست اجانب دادند گاهی مبالغه هنگفت قرض کرد و در ممالک کفر برده
خرج نمودند و مملکت شیعه را به رهن کفار دادند . گاهی به دادن امتیازات
منحوسه ثروت شیعیان را به مشرکین سپردند و مسلمین را محتاج به آنها ساختند
گاهی خزان مدفع ایران را به ثمن بخش بدمشنا دین سپردند (۱) یکصد
کرور یا بیشتر خزینه سلطنت که از عهد صفویه و نادرشاه و زندیه ذخیره بیت‌المال
مسلمین بود خرج فواحش فرنگیان شد و آن همه اموال مسلمین را که به یغما
برندند یک پولش را خرج اصلاح مملکت و سد باب احتیاج رعیت ننمودند گرگان
آدمی خوار و عالم نمایان دین بر باده (۲) نیز وقت را غنیمت شمرده به جان
و مال مسلمین افتادند هر روز زخمی تازه به قلب منور حضرت بقیة‌الله عجل‌الله فرجه
زدند به حدی شیرازه مملکت و ملت را از هم گسیختند که اجانب علناً مملکت
را مورد تقسیم خود قرار داده حصص برای خود مفرض نمودند و در این حال
شیعیان آل محمد از باطن ائمه‌هی علیهم الصلوۃ والسلام استمداد نموده یکباره
حرکت کردند و برای حفظ این قطعه باقی مانده از مملکت اسلامی و نجات از
سفاکی و استبداد قاجاریه با مال و جان حاضر شده و به معاونت و امداد حضرت
حجۃ‌الله عجل‌الله فرجه به مطلوب خود خواهند رسید داعیان نیز بر حسب وظیفه
شرعیه خود و آن مسؤولیت که در پیشگاه عدل‌الله به گردن گرفتایم، تا آخرین
 نقطه در حفظ مملکت اسلامی و رفع ظلم خائنین از خدا بی خبر و تأسیس اساس
شریعت مطهره و اعاده حقوق مخصوصه مسلمین خودداری ننموده (۳) در تحقیق
آنچه ضروری مذهب است که حکومت مسلمین در عهد غیبت حضرت صاحب‌الزمان
عجل‌الله فرجه با جمهوری بوده، حتی الامکان فروگذار نخواهیم کرد و عموم مسلمین
را به تکلیف خود آگاه ساخته و خواهیم ساخت و از حضرت حجۃ‌الله الشاروح العالمین